

וזה שפתחות (שם) כי טל אורות טלה. מה זה טל אורות? אורות ממש מאונן נהורין דלעילא דבហן זמין לאראקא שבחם עתיד לבריק חיים לעולם, משים שעז החיים ייריק חיים שלא פוסקים לעולם. שהרי עכשו פוסקים מושום שהנחש הרע זהה שלט והלבנה מתפסה. ומשום כך כביכול פוסקים מימי, והחמים לא שליטים בעולם בראשי.

ובאותו זמן אותו יציר הארץ, שהוא הנחש הארץ, יסתלק מן העולם, ונקודוש ברוך הוא יעיר אותו, כמו שנאמר (זכריה י) ואת רוח הטעמה עביר מן הארץ. ואמר שהוא יعبر מן העולם, הלבנה לא תפסה. והנהר ששופע ויוציא, לא יפסקו מעינו. ואז כתוב (ישעה ל) והיה אור הלבנה כאור המטה ואור המטה היה שבעתים כאור שבעת הימים וגוי.

אמר רבי חזקיה, אם תאמר של הגופות של הרים יקומו ויתעוררו מן העפר - אוטם הגופות שננטעו בנסמה אחת מה היה מהם? אמר רבי יוסי, אוטם הגופות שלא צכו ולא הצליחו, הרי הם כלא הין. כמו שדריו עז יבש בעולם ההוא, כך גם באזטן והצללים ונטל שרשיו בראשי יקום.

עלינו כתוב (ירמיה י) והיה בצע שתול על מים וגוי והיה עליה רענן וגוי. שעשה פרות ובטע שרשים והצלlich בראשי. ועל אותו גוף ראשון שלא עשה פרות ולא נטע שרשים (לא בא לא אלה), כתוב (שם) והיה בערער בערבה ולא יבוא טוב וגוי. כי יבוא טוב - זו תחתית המתרים.

הָא הוא דכתיב, (ישעה כ) כי טל אורות טלה. מאי טל אורות, אורות ממש מאונן נהורין דלעילא דבហן זמין לאראקא חיין לעלם, בגין דאיילנא (דף קלא נ"א) דמי ייריק חיין דלא פסקין לעלמין, דהא השטא פסקין בגין דהא חורייא ביישא שלט ואתפסי סיהרא. ובגין כד בכיכול פסקין מימי וחיין לא שלטין בעלם אבדקה יאות.

ובהוזאת זמנא והוא יציר הארץ דאייהו חורייא ביישא יסתלק מעלם א ויעבר ליה קדשא בריך הוא כמה דאתמר (זכריה י) ואת רוח הטעמה עביר מן הארץ. ולבתר דאייהו יתעביר מעלם א, סיהרא לא אהבסייא, ונברה דנגיד ונפיק לא יפסקין מביעווי, וכדין כתיב, (ישעה ל) והיה אור הלבנה כאור המטה ואור המטה יהי שבעתים כאור שבעת הימים וגוי.

אמר רבי חזקיה אי תימא דכל גופין דעלמא יקומו ויתעוררין מעפרא, איונן גופי דאתנטיעו בנשמטה חרא מה תהא מניהם. אמר רבי יוסי איונן גופין דלא צכו ולא אצלתו תרי איונן כלא הו, כמה דהוא עז יבש בהריה עלמא הכי נמי בהריה זמנא, וגופא בתרא דאתנטע ואצלח ונTEL שרשוי אבדקה יאות יקום.

עליה כתיב, (ירמיה י) והיה בצע שתול על מים וגוי והיה עליה רענן וגוי. דעבד איבין ונטע שרשין ואצלח אבדקה יאות. ועל ההוא גופא קדמאה דלא עבד איבין ולא נטע שרשין (ולא זה ולא אצלח) כתיב, (ירמיה י) והיה בערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב וגוי. כי יבא טוב דא תחתית המתרים.